

ภาคผนวก 4 : ข้อมูลโครงสร้างการจ้างงาน และค่าใช้จ่ายในครัวเรือน ของคนไทย

ข้อมูลในภาคผนวกนี้แสดงถึงโครงสร้างการจ้างงานระหว่างปี พ.ศ. 2527-2531 และค่าใช้จ่ายในครัวเรือนของไทยในปี พ.ศ. 2531 รวมทั้งข้อมูลแสดงถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้จ่ายของครัวเรือนระหว่างปี พ.ศ. 2518/19-2531 การนำข้อมูลเหล่านี้มาเสนอไว้ก็เพื่อให้ผู้อ่านได้เรียนรู้ถึงสภาพและลักษณะของการจ้างงานและการใช้จ่ายของครอบครัวของคนไทยในปีที่ได้สำรวจ ซึ่งผู้อ่านสามารถนำข้อมูลเหล่านี้ไปใช้ในการวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจ และใช้ในงานด้านการพาณิชย์ เช่น การวิเคราะห์ตลาด การวางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฯลฯ

ที่มา

คัดจาก สารสถิติ ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรีน ฉบับที่ 3 และ 4 ปี 2532

1. ข้อสังเกตจากการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการจ้างงาน (จากการสำรวจแรงงาน) ในช่วงคัมปี 2527-2531

ในช่วง 5 ปีนี้ จำนวนผู้มีงานทำมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากประมาณ 22.3 ล้านคนในปี 2527 เป็น 26.0 ล้านคนในปี 2531 ซึ่งสรุปได้ว่าในช่วง 5 ปีนี้ ผู้มีงานทำมีจำนวนเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 3.9 ต่อปี โดยเฉพาะในปี 2530-2531 สัดส่วนการมีงานทำต่อกำลังแรงงานรวมมีค่าถึงร้อยละ 90.2 และร้อยละ 90.5 ตามลำดับ เทียบกับร้อยละ 87.6 ในปี 2527 ซึ่งสอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่ว่าภาวะเศรษฐกิจไทยในช่วงปี 2530 และ 2531 ได้มีการขยายตัวในเกณฑ์สูง โดยเฉพาะการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมหลายชนิดรวมทั้งสินค้าเกษตรกรรมบางชนิดด้วย นอกจากนี้ รัฐบาลก็ได้มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการลงทุนในประเทศมากขึ้นและยังได้กำหนดให้ปี 2530 และ 2531 เป็นปีการท่องเที่ยวด้วย

การจ้างงานจำแนกตามภาคอุตสาหกรรม (ในช่วงคัมปี) พ.ศ. 2527-2531

อุตสาหกรรม	จำนวนการจ้างงาน (พันคน)					สัดส่วนการจ้างงาน (%)				
	2527	2528	2529	2530	2531	2527	2528	2529	2530	2531
รวม	22,320	22,603	23,481	25,189	25,989	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
เกษตรกรรม	13,398	13,383	13,597	14,264	15,182	60.0	59.2	57.9	56.6	58.4
นอกภาคเกษตรกรรม	8,922	9,220	9,884	10,925	10,807	40.0	40.8	42.1	43.4	41.6
หัตถกรรม	2,284	2,462	2,743	2,946	2,762	10.2	10.9	11.7	11.7	10.6
การก่อสร้าง	755	673	765	763	915	3.4	3.0	3.2	3.0	3.5
การค้า	2,468	2,660	2,808	3,197	3,164	11.1	11.7	12.0	12.7	12.2
บริการ	2,553	2,595	2,768	3,147	3,071	11.4	11.5	11.8	12.5	11.8
อื่นๆ (เหมืองแร่ สาธารณูปโภค การ ขนส่ง และอื่นๆ)	862	830	800	872	895	3.9	3.7	3.4	3.5	3.5

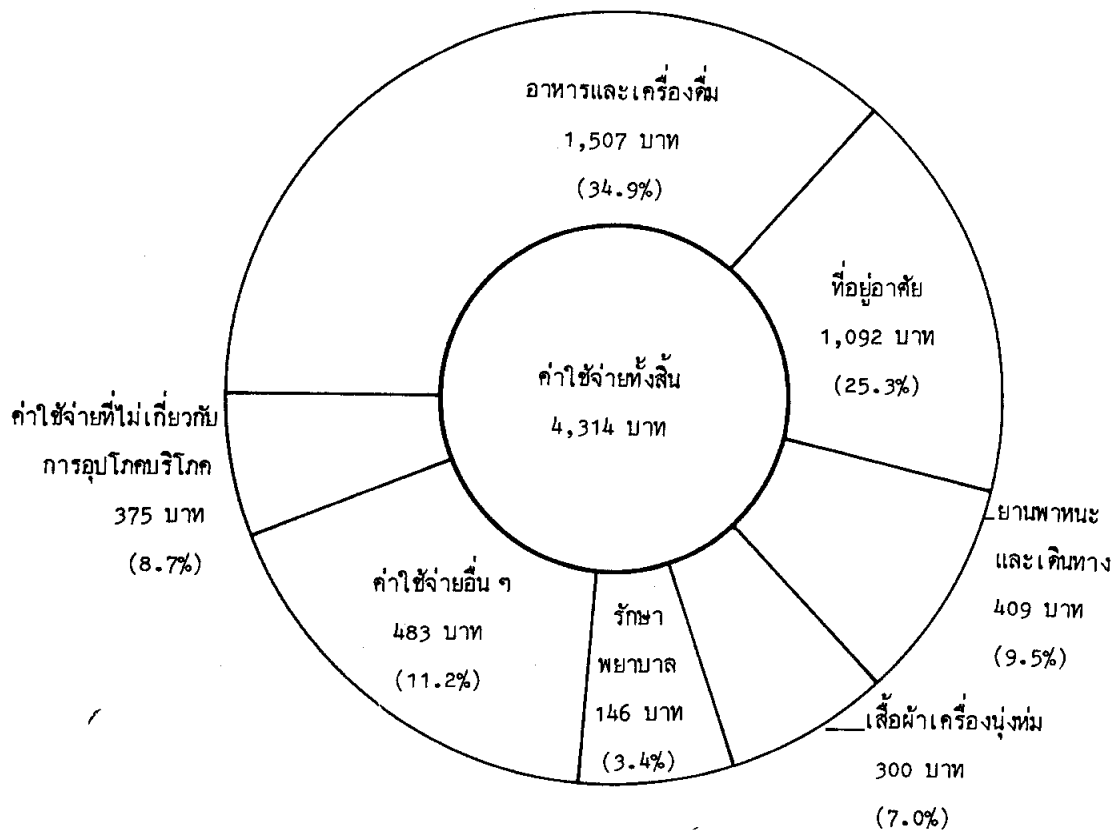
ที่มา : การสำรวจแรงงาน รอบเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2527-2531

สัดส่วนของผู้มีงานทำในภาคเกษตร ซึ่งเคยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องจากประมาณร้อยละ 74.3 ในปี 2514 เป็นร้อยละ 57.9 ในปี 2529 และเป็นร้อยละ 56.6 ในปี 2530 โดยการลดลงในช่วงหลังช้ากว่าช่วงแรก กลับเพิ่มขึ้นในปี 2531 ซึ่งน่าจะเป็นเพราะแรงงานเกษตรเคลื่อนย้ายออกไปสู่อุตสาหกรรมอื่นช้ากว่าปกติ เพราะต้องทำการเพาะปลูกพืชนอกฤดูมาชดเชยจากที่ไม่สามารถทำการเพาะปลูกได้เต็มที่ในช่วงฤดูการเพาะปลูกของปีก่อนหน้า เนื่องจากมีความแห้งแล้งและภาวะฝนทิ้งช่วงที่ยาวนานกว่าปีก่อน ๆ และราคาพืชผลทางการเกษตรที่สำคัญก็มีแนวโน้มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2530 จึงอาจตั้งเป็นข้อสังเกตได้ว่า ภาคเกษตรกรรมเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญต่อแรงงานไทยมาก แม้ว่าผลตอบแทนจากการผลิตนอกภาคเกษตรจะสูงกว่าและการขยายตัวของอุตสาหกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรม หัตถกรรม การค้าและการบริการ ที่ขยายตัวในอัตราที่สูงมากในปี 2530 ก็ยังไม่สามารถจูงใจให้แรงงานเคลื่อนย้ายออกจากภาคเกษตรได้ทันที และคาดว่า การเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างถาวรออกจากภาคเกษตรก็คงจะเพิ่มขึ้นกว่าปัจจุบันไม่มากนัก อย่างไรก็ตาม คาดว่าในช่วงรอฤดูกาลแรงงานเกษตรจะเคลื่อนย้ายไปสู่ภาคนอกเกษตรกรรมมากขึ้น

รูปแบบของอุตสาหกรรมนอกภาคเกษตรกรรมที่สำคัญยังคงไม่เปลี่ยนแปลงไปจากปี 2527 แต่จำนวนผู้มีงานทำในสาขาอุตสาหกรรมที่สำคัญดังกล่าวมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ้าง กล่าวคือ จำนวนผู้มีงานทำให้อุตสาหกรรม หัตถกรรม การค้า และการบริการซึ่งเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2527 กลับลดลงเล็กน้อยในปี 2531 ซึ่งก็เนื่องมาจากแรงงานเกษตรส่วนหนึ่งยังไม่ได้เปลี่ยนมาทำงานในสาขาเหล่านี้ในช่วงฤดูแล้ง อุตสาหกรรมที่นับว่ามีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2530-2531 คือการก่อสร้าง ซึ่งเป็นผลมาจากการฟื้นตัวของภาวะการก่อสร้างตั้งแต่ปี 2530 ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการขยายตัวของการก่อสร้างในภาคเอกชน โดยเฉพาะการก่อสร้างที่อยู่อาศัยและอาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ เพราะสถาบันการเงินให้ความสำคัญแก่โครงการประเภทนี้สูงและคาดว่า การก่อสร้างในภาครัฐบาลจะมีการขยายตัวมากขึ้น เนื่องจากต้องเพิ่มบริการ

2. การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2531 พบว่า ครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องคั้ม ประมาณ 1 ใน 3 และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยประมาณ 1 ใน 4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

อัตราส่วนร้อยละของค่าใช้จ่ายต่อเดือนของครัวเรือน ทั่วประเทศ

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ.2531 2 ไตรมาสแรก (มกราคม-มิถุนายน 2531) พบว่าครัวเรือนโดยส่วนรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยเดือนละ 4,314 บาทต่อครัวเรือน ในจำนวนนี้ประมาณ 3,939 บาทหรือร้อยละ 91.3 เป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค (ส่วนใหญ่คือ ค่าอาหารและเครื่องคั้ม รองลงมาคือ ค่าที่อยู่อาศัย ค่าพาหนะเดินทาง ค่าเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม)

และมีค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภคซึ่งได้แก่ ภาษี เงินบริจาค ค่าเบี้ยประกันภัย ฯลฯ อีกประมาณเดือนละ 375 บาท หรือร้อยละ 8.7

เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายของครัวเรือนในภาคต่าง ๆ ครัวเรือนในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีค่าใช้จ่ายสูงสุด คือ ประมาณเดือนละ 8,074 บาทต่อครัวเรือน รองลงมาได้แก่ ครัวเรือนภาคกลาง ภาคใต้ และภาคเหนือ คือเดือนละ 4,310 บาท 4,225 บาท และ 3,576 บาทตามลำดับ สำหรับครัวเรือนภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีค่าใช้จ่ายอยู่ในระดับต่ำสุด คือ เดือนละ 3,356 บาท

เมื่อพิจารณาค่าใช้จ่ายของครัวเรือนตามหมวดค่าใช้จ่ายที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ค่าอาหาร และเครื่องดื่มและที่อยู่อาศัย จะพบว่าครัวเรือนโดยส่วนรวมทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหาร และเครื่องดื่มประมาณ ร้อยละ 34.9 หรือประมาณ 1 ใน 3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ครัวเรือนในภาคใต้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มสูงสุด คือ ประมาณร้อยละ 39.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ ครัวเรือนภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือคือประมาณร้อยละ 37.5 35.4 และ 33.7 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาหารและเครื่องดื่มต่ำสุด คือ ประมาณร้อยละ 31.4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญ รองลงมาจากค่าอาหาร และเครื่องดื่ม พบว่า โดยเฉลี่ยครัวเรือนทั่วประเทศมีค่าใช้จ่ายดังกล่าวประมาณ ร้อยละ 25.3 หรือประมาณ 1 ใน 4 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ครัวเรือนในภาคเหนือมีสัดส่วนค่าใช้จ่ายดังกล่าวสูงสุดคือ ประมาณร้อยละ 27.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น รองลงมาได้แก่ ครัวเรือนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคกลาง คือประมาณร้อยละ 27.1 25.8 และ 22.0 ตามลำดับ ส่วนครัวเรือนภาคใต้มีสัดส่วนค่าใช้จ่ายดังกล่าวต่ำที่สุด คือประมาณร้อยละ 21.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น

3. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการใช้จ่ายของครัวเรือนส่วนรวมทั่วประเทศ จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติ ระหว่างปี 2518/19 ถึง 2531^{*/}

จากการสำรวจของสำนักงานสถิติแห่งชาติในโครงการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือนในรอบ 12 ปีที่ผ่านมาคือปี 2518/19 2524 2529 และ 2531^{**/} พบว่าการใช้จ่ายเงินของประชาชนมีการเปลี่ยนแปลงไปจากรูปแบบที่เคยเป็นอยู่ในปี 2518/19 อยู่มากพอสมควรกล่าวคือ

สัดส่วนของค่าใช้จ่ายในเรื่องอาหารและเครื่องดื่มซึ่งจัดเป็นค่าใช้จ่ายที่สำคัญที่สุดของครัวเรือนโดยทั่วไปได้ลดลงจากที่เคยเป็นร้อยละ 46.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2518/19 เหลือเพียงร้อยละ 34.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2531 ในขณะที่ค่าใช้จ่ายในเรื่องที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นหมวดค่าใช้จ่ายที่มีความสำคัญมากเป็นอันดับสอง ได้เพิ่มขึ้นจากที่เคยเป็นร้อยละ 16.9 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2518/2519 ขึ้นมาเป็นร้อยละ 25.3 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2531 สำหรับหมวดค่าใช้จ่ายที่มีความสำคัญอันดับสามคือ หมวดค่าเดินทางและยานพาหนะ ที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นจากปี 2518/2519 อยู่มากคือได้เพิ่มจากที่เคยเป็นประมาณร้อยละ 7.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนเป็นร้อยละ 9.5 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2531 หมวดค่าใช้จ่ายที่สำคัญอันดับที่สี่คือ ค่าเครื่องนุ่งห่มและรองเท้า ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปในทางลดลง กล่าวคือ ค่าใช้จ่ายหมวดนี้ซึ่งเคยอยู่ในระดับสูงถึงร้อยละ 10.1 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นในปี 2518/2519 ได้ลดลงมาเหลือเพียงร้อยละ 7.0 ในปี 2531

สำหรับหมวดค่าใช้จ่ายที่ไม่มีการเปลี่ยนแปลงมากนักในช่วง 12 ปีที่ผ่านมาคือ ค่ารักษาพยาบาล ค่าการบันเทิงการอ่าน ค่าการศึกษา

ส่วนหมวดค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับการอุปโภคบริโภค เช่น ค่าภาษี ของขวัญ และเงินบริจาค ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าดอกเบี้ยเงินกู้ ค่าสลากกินแบ่ง ฯลฯ ได้เปลี่ยนแปลงไปในทางที่สูงขึ้นมากในระยะ 12 ปีที่ผ่านมาคือ จากที่เคยเป็นเพียงร้อยละ 4.0 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของ

^{*/} การสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคม พ.ศ. 2531

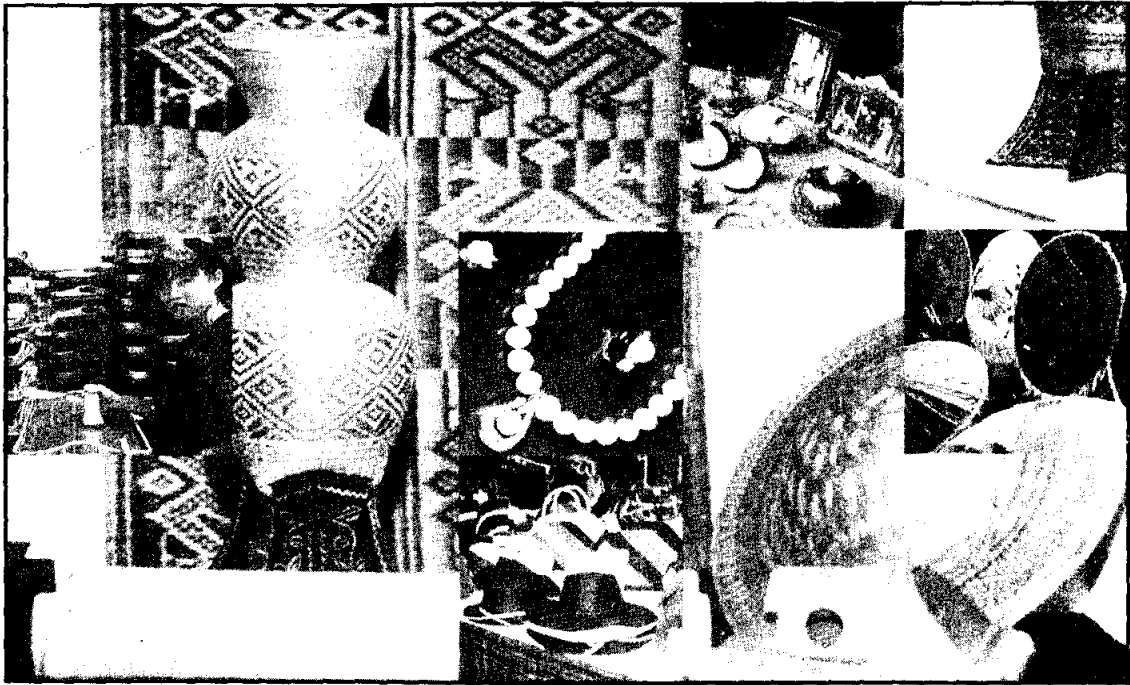
^{**/} ไตรมาสแรก (ม.ค. - มี.ย. 31)

เปรียบเทียบสัดส่วนการใช้จ่ายของครัวเรือนในช่วงระยะเวลาของการสำรวจภาวะ

เศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2518/2519 - 2531

ประเภทของค่าใช้จ่าย	ครัวเรือนทั่วประเทศ			
	2518/19	2524	2529	2531
รวม	100.0	100.0	100.0	100.0
ค่าใช้จ่ายเพื่อการอุปโภคบริโภค	96.0	93.4	92.1	91.3
อาหารและเครื่องดื่ม	46.1	44.1	38.9	34.9
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	1.0	1.2	1.2	1.9
ยาสูบ	2.8	2.4	1.8	1.7
เครื่องนุ่งห่มและรองเท้า	10.1	7.3	6.2	7.0
ที่อยู่อาศัย	16.9	20.6	23.4	25.3
ค่าตรวจรักษาพยาบาลและค่ายา	4.0	3.3	3.5	3.4
ค่าใช้จ่ายส่วนบุคคล	2.4	2.2	2.6	2.5
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเดินทางและ				
ยานพาหนะและค่าบริการสื่อสาร	7.5	7.3	9.1	9.5
การบันเทิงและการอ่าน	2.3	2.3	2.4	2.3
การศึกษา	1.6	1.3	1.5	1.3
เบ็ดเตล็ด	1.3	1.4	1.5	1.5
ค่าใช้จ่ายที่ไม่เกี่ยวกับอุปโภคบริโภค	4.0	6.6	7.9	8.7
ภาษี	0.4	0.4	0.5	0.5
ของขวัญและเงินบริจาค	1.7	3.7	3.9	4.3
เบี้ยประกันภัย	0.5	0.6	0.9	0.7
สลากกินแบ่ง	0.7	1.1	1.6	1.7
ดอกเบี้ยเงินกู้ ดอกเบี้ยแชร์	0.1	0.4	0.7	1.1
ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ	0.6	0.4	0.3	0.4

ครัวเรือนได้เพิ่มขึ้นเป็นถึงร้อยละ 8.7 ในปี 2531 จัดได้ว่าเพิ่มขึ้นกว่า 1 เท่าตัวในรอบ 12 ปีที่ผ่านมาโดยเฉพาะค่าใช้จ่ายเพื่อการซื้อสลากกินแบ่งและสลากกินรวบ ได้เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 0.7 ในปี 2518/2519 เป็นร้อยละ 1.7 ของค่าใช้จ่ายทั้งสิ้นของครัวเรือนในปี 2531

ปี 2532 เป็นปีศิลปหัตถกรรมไทย กองทุนประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม (กสย.) และ USAID ขอร่วมสนับสนุนศิลปหัตถกรรมไทย และขอเชิญชวนท่านที่เป็นเจ้าของกิจการหัตถกรรมต่าง ๆ ใช้บริการค้ำประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อม ภายใต้ความช่วยเหลือจาก USAID เราค้ำประกันสินเชื่อให้ท่านเมื่อท่านขอสินเชื่อจากธนาคารพาณิชย์หรือบริษัทแต่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันไม่เพียงพอ กสย. จะช่วยให้ท่านได้รับสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น โดยเสียค่าธรรมเนียม 1.5% ของยอดเงินที่ค้ำประกัน เช่น ค้ำประกันสินเชื่อในส่วนที่ขาดหลักประกันในวงเงิน 200,000 บาท จะเสียค่าธรรมเนียมปีละ 3,000 บาท $(200,000 \times \frac{15}{100} = 3,000)$

สนใจติดต่อสอบถามได้ที่สมาชิก กสย. คือ ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่ง และบริษัททุกสาขา เราจะพิจารณาให้ท่านอย่างรวดเร็วถ้าท่านใช้บริการค้ำประกันสินเชื่ออุตสาหกรรมขนาดย่อมภายใต้ความช่วยเหลือจาก USAID นอกจากนี้เรายังให้การสนับสนุนแก่อุตสาหกรรมการผลิต อุตสาหกรรมบริการ และเกษตรอุตสาหกรรม

ส่วนการประชาสัมพันธ์ ฝ่ายการตลาดและพัฒนาธุรกิจ
บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย
1770 ถนนพระรามที่สี่ใหม่ กรมทพฯ 10310 โทร. 253-7111, 253-9666